

Julius S. Aronofsky, ed., *Progress in Operations Research*, vol. III, Wiley, London, 1969, 561 s.

Aronofsky's bog bærer undertitlen: Forholdet mellem operationsanalyse og datamaten.

En stor del af datamaten er udviklet i direkte samspil med operationsanalysen, og det er i og for sig ikke for tidligt at man får et samleværk om denne interaktion.

Aronofsky har i 14 kapitler, skrevet hver af sin specialist, samlet essensen af vor information på dette område op til midten af 1968.

Der er to afsnit omkring simulation, et om sprog og et om anvendelse af simulation som problemløsningsmetode. Der er 3 afsnit om matematisk programmering, nemlig udviklingen af datamatiske systemer til at tackle matematiske programmeringsproblemer, algoritme-udvikling, og endelig kompositionsproblematikken indenfor matematisk programmering.

Der er et særligt afsnit om heltals-programmering og et specielt kapitel om principper for konstruktion af statistiske regnemaskinesprog.

Tre kapitler beskæftiger sig med heuristik, ét behandler heuristisk søgning i velstrukturerede problemer, ét behandler heuristisk programmering i dårligt strukturerede problemer, og endelig har man datamatens rolle i en egentlig systemskonstruktionsproces. Et særligt afsnit behandler management information systemer og de særlige implementeringsproblemer, der knytter sig til anvendelsen af regnemaskiner i operationelle analyser.

Dette er som nævnt nr. 3 i rækken af bøger, som beskriver udviklingen indenfor operationsanalysen. Som sine to forgængere er det en fremragende redigering og de enkelte artikler er som hovedregel yderst informative.

Bogen anvendes som lærebog i faggruppen systemsimulation på cand. merc. studiet ved Handelshøjskolen i København.

Alfred Rappaport, ed., *Information for Decision Making*, Prentice-Hall, London, 1970, 447 s.

Denne samling artikler bærer undertitlen: Kvantitative og adfærdsteoretiske dimensioner. Dette betyder, at der her er tale om information i relation til operationsanalytiske, i betydningen beslutningsteoretiske, modeller, samt information i rela-

tion til nogle adfærdsteoretiske synsvinkler på beslutningstagning.

Første del behandler information og beslutning i relation til virksomhedsledelsesproblematik. Spidsartiklen er naturligvis Russell L. Ackoff's artikel, *Management Misinformation Systems*.

Et særligt afsnit med tre små artikler behandler udviklingen af kvantitative modeller for virksomhedsledelse.

I fremstillingens anden del, der består af 6 kapitler, går man mere i detaljer med information til planlægning og til styring. Det gælder både langtidts(strategisk)planlægning, det gælder prognoseteknik, det gælder finansiell planlægning, afsætningsplanlægning, investeringsplanlægning og planlægningen af selve informationssystemet. Der er her tale om ret korte artikler, der på den ene side er relativt let læselige, men på den anden side netop herved måske er knap så informative som man kunne ønske.

Tredje del består af visse adfærdsteoretiske aspekter af informationsbegrebet. Der lægges her særlig vægt på den motivationelle virkning af budgettering. Særlig interesse knytter der sig naturligvis til diskussionerne omkring, hvorledes selve informationsudformningen påvirker beslutningstagningen.

Det er en bog med mange synsvinkler og mange ideer og et fremragende noteapparat, der henviser til mere detaljerede studier i dette nye område.

Robert C. Meier, William T. Newell and Harold L. Pazer, *Simulation in Business and Economics*, Prentice/Hall, 1969, 369 s., 90 kr.

Dette er et team-work på godt og ondt, mest på godt. Der er kommet en ganske hæderlig lærebog ud af det.

Efter en gennemgang af de grundlæggende begreber i simulation går forfatterne ind i en række eksempler på simulation i virksomheden. Det drejer sig om meget korte eksempler på simulation af lagersystemer, jobshop, PERT-netværk, kø, prognose, kvalitetskontrol, makroprocesser, samt hele virksomheden.

Da det sker på ca. 50 sider, er det klart, at der ikke bliver meget tilovers til hver, men det er en oversigt, der egner sig til et introducerende studium af denne teknik.

Herefter omtales industriel dynamik og simulering i mere makroprægede økonomiske modeller.

Heuristiske metoder får 30 sider og dette er en ganske god oversigt over de kendte heuristiske metoder.

I to mindre kapitler behandles „gaming“ og simulationssprog. Størst interesse knytter der sig dog til bogens sidste 80 sider, der behandler modelkonstruktion og anvendelse af en simulationsmodel.

Det er en fremstilling, der udmærket kan anvendes som lærebog på lidt mere avancerede efteruddannelseskurser og på et passende trin i civiløkonom-uddannelsen.

Geoffrey Gordon, *Systems Simulation*, Prentice/Hall, London, 1969, 303 s.

Forfatteren til denne bog er samtidig skaber af GPSS (General Purpose Simulations System).

Dette er en uhyre veludrustet og informativ lærebog på begynderstadiet.

Der er 15 kapitler begyndende med: Indblik i systemmodeller, systemsimulation, herunder kontinuert systemsimulation og industriel dynamik. Dynamoprogrammeringssproget får en særlig behandling, ligesom sandsynlighedsbegrebet og dets anvendelse i simulationssøjemed. Simulation med FORTRAN, GPSS og SIMscript får ca. halvdel af bogens tekst.

Den afsluttes med et kapitel om verifikation af simulationsresultater.

Der er som sagt tale om en fremragende lærebog på begynderstadiet.

R. B. Banerji, *Theory of Problems Solving, an Approach to Artificial Intelligence*, Elsevier Publ. Comp., Amsterdam, 1969, 189 s.

Dette er en ren research-rapport indenfor området heuristisk problemløsning.

Forfatteren har taget tråden op fra en af de skoler, der beskæftiger sig med kunstig intelligens, idet den forsøger at løse konstruerede og overskuelige problemer, herunder til en vis grad også spilproblemer.

Forfatterens konklusion er, at en løsningsmetodes effektivitet er stærk afhængig af, om der i en problemsituation kan skabes en strategi udfra det, som en passiv iagttagelse måtte genkende.

Forfatteren forsøger at formulere sine resultater i en læreteori. Det synes at være meget, meget svært. Og problemet er stadig uløst.

Ole Heise, red., *Håndbog i administrativ EDB og systemarbejde*, G. E. C. Gad, København, 1969, 944 s., 315 kr.

Denne omfattende håndbog er disponeret i 4 dele: EDB-teknik og programmering, systemarbejdets problemområder, systemarbejdets gennemførelse, og organisatoriske problemer i forbindelse med EDB.

Det vil føre for vidt i denne sammenhæng at gå i detaljer med dette omfattende værk.

Det kan siges ganske kort, at håndbogen rummer hvad der er nødvendigt for praktisk EDB-arbejde, når man ser på størstedelen af, hvad datamater anvendes til i dagens Danmark. Det er ganske simpelt et imponerende stykke arbejde, der er gjort ved at sammenstille den viden, man har om konkret arbejde på gulvet. Bogens systematik gør det let for læseren at finde frem til de dele, der måtte have særlig relevans for netop hans arbejde og for de problemer, han i særlig grad måtte ønske behandlet.

Jørgen Pedersen og Sven Skau Nielsen, *Datateknik I, Specialskolerne i København*, København 1970.

Denne bog er skrevet som lærebog for merøkonomstudiet, den er tekstgrundlag for et 60-timers kursus, men går noget videre end hvad der forlanges direkte af dette.

Bogen starter ved begyndelsen med automation og går over maskinerne til datarepræsentation og til systemer, nummersystemer og grundlæggende systemkonstruktionsprincipper. Organisation, maskinvalg og en indledende systembeskrivelse og diagrammeringsteknik samt beslutningstabeller er også behandlet.

Det synes at være en ganske fremragende introduktion til datamatik.

Det er forfatterens hensigt at følge *Datateknik I* op med *Datateknik II*, hvor der vil blive lagt vægt på grundlæggende programmering og systemkonstruktion. Og en *Datateknik III*, hvor man vil gå ind på videregående konstruktionsproblemer og EDB-drift.

Svend R. Hed, *Informationssystem og datamaskiner*, Box 27 195 S-102 52 Stockholm 27/Sverige, 438 s.

Svend Hed's bog er en efterhånden velkendt lærebog i datamatik. Den er inddelt i 11 kapitler.